

Kinas forurening kan give dansk eksportsucces

Forurenet jord er et massivt problem i de kinesiske landområder. Men i Kina vokser og breder millionbyerne sig hurtigt, og der skal bygges boliger på de forurenede grunde, hvor der før lå fabrikker og industri. Det kan blive et stort marked for danske virksomheder, der både har relevant viden og teknologi.

MILJØ

KIM RATHCKE JENSEN,
KORRESPONDENT, GUANGZHOU

Jorden er giftig. Men det er de færreste kinesere, som ved det. Og det er først nu, regeringen i Beijing for alvor gør noget ved det.

Kina er på vej med nye regler og en lovgivning, der skal bekæmpe den massive jordforurening. Markedet for oprensning af jord er enormt. Ifølge en analyse fra Jiangsus institut for miljøindustri vil det være på sammenlagt 800 milliarder kroner i perioden 2014-20.

Problemet er dog langt større. Hvis Kina skulle rense al sin giftige jord på én gang, ville myndighederne ifølge nogle analyser være nødt til at bruge 5.000-7.000 milliarder kroner.

Kinas nye fokus på oprensning af jord betyder, at der er kommet et marked, som vil vokse eksplosivt de næste år. Det giver store muligheder for danske virksomheder.

»Kina er ikke et nemt marked at operere i, men der er så mange penge i det her. Og hvis man vil noget som dansk miljøvirksomhed, er det bare at være med«, siger John Bastrup, der er projektchef i ingeniørvirksomheden Geo.

Geo kom til Kina i 2011, da man gik med i et projekt i Wuxi. Det er et byområde med cirka 7 millioner indbyggere, der ligger i den sydkinesiske provins Jiangsu. Her er Geo med i et større projekt, hvor man indtil videre blandt andet har undersøgt jorden ved et nedlagt koksværk, hvor der skal bygges boliger og kontorer.

Jordforurening er en af de største miljømæssige udfordringer for regeringen lige nu, og det er en trussel mod de 1,35 milliarder kineseres helbred og hele nationens produktion af fødevarer. Og Kina er for alvor i vanskeligheder. Ifølge de officielle tal – der var statshemmeligheder indtil sidste år – er cirka en femtedel af landbrugsjorden forurenet. I nogle provinser, som Guangdong og Jiangsu, er det op mod halvdelen af bøndernes jord, der er giftig.

Den forurenede grund i Wuxi minder om utallige andre i resten af Kina. For historien om den giftige jord går tilba-

GRØNT VAND.

Det er meget synligt, når vandet får skarpe farver, og luften bliver grå. Og derfor har myndighederne i Kina sat ind på de områder, mens det stadig halter med at få rensed jorden. Når det kommer i gang, kan danske eksperter dog få travlt med at hjælpe.

Foto: Zhang Wei/
Imaginechina

ge til 1950'erne, da kommunistpartiet opbyggede Kinas industri og sværindustri, der i de kommende årtier næsten uhindret fik lov til at forurene vand, jord og luft.

Samtidig indledte Kina i 1979 de økonomiske reformer, som i dag har gjort landet til verdens næststørste økonomi. De tog for alvor fart i 1990'erne med en omfattende industrialisering, og de miljømæssige omkostninger er tydelige i dag.

Blandt andet i Wuxi. For de seneste to årtier er Kina gået fra at være et bondesamfund til et bysamfund. På kun tre årtier er 500 millioner kinesere flyttet fra landet ind i byerne, hvor der i dag bor 700 millioner mennesker. Det betyder, at millionbyerne vokser, og industrigrunde skal renses.

6.000 store sager i en provins

En af danmarkshistoriens største miljøskandaler er forureningen af Kærgård Plantage ved Varde, hvor blandt andet Grindstedværket deponerede spildevand og kemikalieaffald fra 1956 til 1973. Oprydningen begyndte i 2007, og den slutter først i år, når man har fjernet det sidste af flere hundrede tons forurenet materiale.

»Bare i Jiangsu-provinsen er der cirka 6.000 områder, som er på størrelse med eller større end Kærgård Plantage«, fortæller John Bastrup fra Geo.

»Vi har dyrket det her marked i 30 år, så vi har den nødvendige teknologi, som kineserne efterspørger«, siger John Bastrup, der netop er kommet hjem fra Kina.

Her var han med i en delegation på 22 danskere, der deltog i en miljøkonference i Nanjing, der er provinshovedstad i Jiangsu. Deltagerne var fra Danske Regioner, Region Midtjylland og Region Hovedstaden samt fra universiteter og virksomheder.

Interessen for dansk viden og teknologi er stor, fortæller Christian Andersen, der er chefrådgiver i Regionernes Videntcenter for Miljø og Ressourcer.

»Kineserne er generelt ekstremt interesseret«, siger Christian Andersen.

For nogle år siden indledte Region Hovedstaden et samarbejde med Jiangsu, der er en provins med cirka 80 millioner indbyggere, som arealmæssigt er på størrelse med Island.

Noget af det, kineserne efterspørger, er den danske viden om, hvordan man kortlægger forurening og foretager risikovurderinger.

»Det er for dyrt at rense al jord, og det skal jo ligge et sted. Nogle gange er det måske bedre at lade det ligge under en bygning, hvis man har styr på det og har kortlagt forureningen«, fortæller Christian Andersen.

»Region Hovedstaden har haft en kineser på udveksling i 2 måneder, og han var meget interesseret i de databasesystemer, hvor vi kortlægger forurenet jord og offentliggør informationerne«, siger Christian Andersen.

Følsom viden

Information om jordforurening er stadig politisk følsomt i Kina. Myndighederne foretog en undersøgelse af jordforurening, som tog 8 år at gennemføre og var færdig i 2011. Den blev stemplet som statshemmelighed. Det var først, efter at advokaten Dong Zhengwei havde lagt sag an mod myndighederne, at den blev offentliggjort i 2014. Og Dong Zhengwei, der er fra advokatfirmaet Liang Gao, siger, at hverken myndigheder eller befolkning er blevet bevidst om jordforureningen.

»Hvis man for eksempel starter et byggeri, sender man et hold ud for at se, om der er fortidsminder i jorden. Men man ser ikke på, om den er forurenet«, siger Dong Zhengwei.

I den aarhusianske virksomhed Ejlskov kan man også se, at der er lang vej igen i Kina, fortæller grundlægger og direktør Palle Ejlskov.

»Det med at sammensætte projekter på tværs af faglighed, det er kineserne ikke stærke til. De har ikke erfaring med at kombinere data og undersøgelser, så deres projekter har været præget af tilfældigheder«, siger Palle Ejlskov.

Og udfordringen for Kina er enorm. »Vores stærke side er rensning af arealer, hvor noget er sivet ned i jorden, og vi renser det med bakterier og uden at grave noget op. Kina har ikke råd til at rense og fjerne alt, det er alt for store arealer«, siger Palle Ejlskov.

Ejlskov allerede har stået for et mindre projekt i Kina. Men hos Ejlskov, hvor de 26 ansatte sidste år stod for en omsætning på 40 millioner kroner, er man ved at underskrive en kontrakt om et olieforurenet areal, der kan løbe op i 50 millioner kroner.

»Og det er kun et pilotprojekt«, fortæller Palle Ejlskov.

Projektet skal være en joint venture med en kinesisk virksomhed. Og mulighederne er store. Men også Palle Ejlskov peger på, at det er vanskeligt for en udenlandsk virksomhed at komme ind på det kinesiske marked, og at risiciene er store. Så hvor håber Palle Ejlskov, man er om 5 år?

»Vi kan sagtens få 10 projekter af den her størrelse. Så den virksomhed, som vi starter med kineserne herude, kan hurtigt komme til at omsætte for en halv milliard kroner om året. Men der ligger måske endnu større beløb derude«, siger Palle Ejlskov.

kim.r.jensen@pol.dk

Feather Zhang har bidraget med research

»Vi kan jo ikke bare flytte marken«

Side 8